Suuri valiokunta

Keskiviikko 23.11.2022 klo 13.05—13.45

Läsnä
puheenjohtaja Satu Hassi vihr
1. varapuheenjohtaja Jani Mäkelä ps
2. varapuheenjohtaja Merja Kyllönen vas
jäsen Eva Biaudet r
jäsen Ritva Elomaa ps
jäsen Sari Essayah kd
jäsen Maria Guzenina sd
jäsen Eveliina Heinäluoma sd (4,5,6,7,8,9) (3, 10 osittain)
jäsen Olli Immonen ps
jäsen Anne Kalmari kesk (4, 5,6,7,8,9) (3, 10 osittain)
jäsen Pia Kauma kok
jäsen Ville Kaunisto kok
jäsen Tuomas Kettunen kesk
jäsen Kimmo Kiljunen sd
jäsen Hanna Kosonen kesk
jäsen Suna Kymäläinen sd (4,5,6,7,8,9,10) (3,11 osittain)
jäsen Jouni Ovaska kesk
jäsen Lulu Ranne ps
jäsen Jussi Saramo vas
jäsen Jenna Simula ps
jäsen Iiris Suomela vihr
varajäsen Sanna Antikainen ps (1,2,3,4,5,6,7,8,9,10) (11 osittain)
varajäsen Heikki Autto kok (12,13,14) (11 osittain)
varajäsen Mari Holopainen vihr
varajäsen Inka Hopsu vihr (12,13,14) (11 osittain)
varajäsen Anna Kontula vas (4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14) (3 osittain)
varajäsen Jari Leppä kesk (4,5,6,7,8,9,10) (3, 11 osittain)
varajäsen Matias Marttinen kok (12,13,14) (11 osittain)
varajäsen Matias Mäkynen sd (11 osittain)
varajäsen Anders Norrback r
varajäsen Peter Östman kd (4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14) (3 osittain)
Ahvenanmaan maakunnan edustaja Mats Löfström r

Sihteerit
valiokuntaneuvos Kaisa Männistö
valiokuntaneuvos Anna Sorto

Pöytäkirja SuVP 61/2022 vp

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 20 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2011/98 kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella oleskelua ja työskentelyä varten myönnettävää yhdistelmälupaa koskevasta yhden hakemuksen menettelystä sekä jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhtäläisistä oikeuksista muuttamiseksi

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 59/2022 vp

Valiokunnan lausunto TyVL 12/2022 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 32/2022 vp

Hallintovaliokunnan lausunto HaVL 32/2022 vp on saapunut valiokuntaan.

Edustaja Mäkelä esitti edustaja Immosen kannattamana seuraavaa vastaehdotusta:Komissio ehdottaa, että kolmannen maan kansalaisen oleskelulupaa ei saisi peruuttaa vähintään kolmen kuukauden aikana siitä, kun luvan haltija jää työttömäksi. Puheenjohtajavaltion kompromissiehdotuksessa mainittu aika on lyhennetty kahteen kuukauteen. Suuri valiokunta on joka tapauksessa huolissaan siitä, että toteutuessaan ehdotus todennäköisesti johtaisi järjestelmän hyväksikäyttöön. Oleskeluluvan Suomesta saanut ulkomaalainen henkilö voisi irtisanoutua työstään nopeasti ja heittäytyä sen jälkeen tarkoituksellisesti suomalaisten veronmaksajien kustantaman sosiaaliturvan varaan. Valiokunta muistuttaa tässä yhteydessä, että Euroopan ulkopuolelta Suomeen muuttaneiden työllisyysaste on huomattavasti suomalaistaustaisen väestön työllisyysastetta matalampi. Afrikan ja Aasian maiden kansalaisilla työllisyysaste oli alle 50 prosenttia vuonna 2020. Komission ehdotuksen mukaan kolmannen maan kansalaisella olisi myös oltava oikeus vaihtaa työnantajaa oleskeluluvan voimassaoloaikana. Ehdotuksen mukaan jäsenvaltio voisi tällaisessa tilanteessa edellyttää ilmoituksen tekemistä toimivaltaiselle viranomaiselle ja voisi myös edellyttää työmarkkinatilanteen selvittämistä. Jäsenvaltio voisi myös asettaa enintään 30 päivän odotusajan työpaikan vaihtamiselle, jonka aikana edellä mainitut toimet on selvitetty, ja jäsenvaltio voisi mainitun 30 päivän aikana estää työpaikan vaihtamisen. Valiokunta pitää ehdottoman välttämättömänä, että Suomessa tällaisiin tilanteisiin sovellettaisiin poikkeuksetta aina saatavuusharkintaa. Muussa tapauksessa Suomi avaisi ovet Aasian ja Afrikan halpatyövoimalle tilanteessa, jossa maassamme oleskelee jo nyt huomattava sosiaaliturvan varassa oleva maahanmuuttajataustainen väestö. Ottaen huomioon hallintovaliokunnan asiantuntijalausunnoista ilmenevät tilastot EU:n ulkopuolisten maiden kansalaisten työttömyysasteista EU-/ETA-maissa sekä EU-maiden omien kansalaisten työttömyys, suuri valiokunta katsoo, ettei kolmansien maiden kansalaisten EU-alueelle tuloon ja jäämiseen tähtääviä helpotuksia tule säätää enempää ja siksi valtioneuvoston tulee hylätä komission direktiiviehdotus.

Edustajat Biaudet ja Essayah käyttivät puheenvuorot.

Pohjaesitys hyväksyttiin äänin 15 - 8.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 146/2022 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokuntien lausuntojen mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

4. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi työolojen parantamisesta alustatyössä (alustatyödirektiivi)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 6/2022 vp
- Valiokunnan lausunto TyVL 1/2022 vp
- U-jatkokirjelmä UJ 32/2022 vp A 4

Jatkokirjelmä UJ 32/2022 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti lähettää mahdollisia toimenpiteitä varten työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan jatkokirjelmän UJ 32/2022 vp.

5. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yritysten kestävää toimintaa koskevasta huolellisuusvelvoitteesta ja direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta (KOM(2022) 71 lopullinen)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 35/2022 vp
- Valiokunnan lausunto YmVL 24/2022 vp
- Valiokunnan lausunto TyVL 9/2022 vp
- Valiokunnan lausunto TaVL 32/2022 vp
- Valtioneuvoston U-jatkokirjelmä UJ 33/2022 vp A 5

Jatkokirjelmä UJ 33/2022 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti lähettää mahdollisia toimenpiteitä varten talousvaliokuntaan ja työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan jatkokirjelmän.

Valiokunta lähetti tiedoksi ympäristövaliokuntaan jatkokirjelmän UJ 33/2022 vp.

6. Valtioneuvoston selvitys: Oikeusalan tulostaulu 2022

Valtioneuvoston E-selvitys E 147/2022 vp A 6

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten lakivaliokuntaan.

7. Valtioneuvoston selvitys: Suomen eroaminen eurooppalaisesta translationaalisen lääketieteen tutkimusinfrastruktuurikonsortion (EATRISERIC) jäsenyydestä

Valtioneuvoston E-selvitys E 148/2022 vp A 7

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten sivistysvaliokuntaan.

8. Valtioneuvoston selvitys: Uusi eurooppalainen Parempi internet lapsille strategiasta (BIK+)

Valtioneuvoston E-selvitys E 108/2022 vp
Valiokunnan lausunto SiVL 32/2022 vp

Asia on saapunut eduskuntaan.

Sivistysvaliokunnan lausunto SiVL 32/2022 vp on saapunut valiokuntaan.

Päätettiin lähettää erikoisvaliokunnan lausunto tiedoksi valtioneuvostolle.

9. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen uudelleenlaatimiseksi (unionin yleiseen talousarvioon sovellettavat varainhoitosäännöt; varainhoitoasetuksen uudelleenlaadinta)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 78/2022 vp
Valiokunnan lausunto VaVL 18/2022 vp

Valtiovarainvaliokunnan lausunto VaVL 18/2022 vp on saapunut valiokuntaan.

10. Valtioneuvoston selvitys: Komission vuoden 2023 työohjelman ”Luja ja yhtenäinen unioni”

Valtioneuvoston E-selvitys E 146/2022 vp A 10
Asiantuntijalausunto E 146/2022 vp SuV 23.11.2022 johtava asiantuntija Ville Korhonen, valtioneuvoston kanslia Asiantuntijalausunto B 10

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten perustuslakivaliokuntaan, ulkoasiainvaliokuntaan, valtiovarainvaliokuntaan, hallintovaliokuntaan, lakivaliokuntaan, liikenne- ja viestintävaliokuntaan, maa- ja metsätalousvaliokuntaan, puolustusvaliokuntaan, sivistysvaliokuntaan, sosiaali- ja terveysvaliokuntaan, talousvaliokuntaan, työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan ja ympäristövaliokuntaan.

Valiokunnassa oli kuultavana:
- johtava asiantuntija Ville Korhonen, valtioneuvoston kanslia, liite

Johtava asiantuntija Ville Korhonen esitteli asian. PJ Hassi ja edustajat Kyllönen, Mäkelä, Kaunisto, Biaudet, Essayah ja Holopainen käyttivät puheenvuoron. Korhonen vastasi puheenvuoroihin.

Päätettiin lähettää asia työjaostoon kannanoton valmistelua varten.

11. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan parlamentin päätöslauselmasta EU:n vaalisäädöksen uudistamiseksi

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 64/2022 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 47/2022 vp
Asiantuntijalausunto U 64/2022 vp SuV 23.11.2022 professori Emilia Korkea-aho Asiantuntijalausunto A 11
Asiantuntijalausunto U 64/2022 vp SuV 23.11.2022 eduskuntatutkimuksen keskus, Turun yliopisto Asiantuntijalausunto B 11
Asiantuntijalausunto U 64/2022 vp SuV 23.11.2022 Vihreä liitto r.p. Asiantuntijalausunto C 11
Asiantuntijalausunto U 64/2022 vp SuV 23.11.2022 Suomen Keskusta r.p. Asiantuntijalausunto D 11
Asiantuntijalausunto U 64/2022 vp SuV 23.11.2022 Euroopan kansanpuolue EPP, Suomen delegaatio Asiantuntijalausunto E 11
Asiantuntijalausunto U 64/2022 vp SuV 23.11.2022 Euroopan parlamentin jäsen Laura Huhtasaari, Euroopan parlamentti Asiantuntijalausunto F 11
Asiantuntijalausunto U 64/2022 vp SuV 23.11.2022 Euroopan parlamentin jäsen Elsi Katainen, Euroopan parlamentti Asiantuntijalausunto G 11

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- professori Emilia Korkea-aho, liite
- eduskuntatutkimuksen keskus, Turun yliopisto, liite
- Euroopan kansanpuolue EPP, Suomen delegaatio, liite
- Vihreä liitto r.p., liite
- Suomen Keskusta r.p., liite
- Euroopan parlamentin jäsen Laura Huhtasaari, Euroopan parlamentti, liite
- Euroopan parlamentin jäsen Elsi Katainen, Euroopan parlamentti, liite

Valiokuntaan on saapunut ilmoitus, ei lausuttavaa:
- DEMO Finland

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

12. Toissijaisuusasioiden lista

Valiokunta merkitsi toissijaisuusasioiden listan saapuneeksi. (A12)

13. Muut asiat

Suuren valiokunnan työjaosto 24.11. klo 9-10 (SuV kh/Teams)

Suomen pankki 24.11 klo 17.30. Ilmoittautuneet 14.9. (16+3)

pj Hassi, vpj Kyllönen, ed Elomaa, Essayah, Heinäluoma, Kettunen, Siren, Virolainen, Wallinheimo, Autto, Marttinen, Mäkynen, Norrback, Pirttilahti, al-Taee, Löfström, vkn Sorto, Männistö, tiedottaja Sjöholm

Yhteiskuljetus Suomen pankkiin ja takaisin eduskuntaan.

14. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on torstaina 24.11. klo 15.00

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Kaisa Männistö